

تعریف پرتفولیو

پرتفولیو مترادف با سبد به کار می‌رود. معمولاً سهامداران برای اینکه ریسک سرمایه‌گذاری‌شان کمتر شود سبد تشکیل می‌دهند. در واقع پرتفولیو معنای وسیع‌تری از سبد دارد؛ سبد معمولاً برای شرکت‌های بورسی است، ولی پرتفولیو شرکت‌های غیر بورسی و حتی سرمایه‌گذاری‌هایی غیر از سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار را هم شامل می‌شود. وقتی صحبت از پرتفولیوی سرمایه‌گذاری یک شخص می‌شود منظور مجموعه سرمایه‌گذاری‌های او است که هم شامل اوراق بهادار است و هم دارایی‌های واقعی.

در نظریه پرتفولیو گفته می‌شود دارائی‌ها و سرمایه‌گذاری‌های هر فرد باید به صورت پرتفولیو (متنوع) باشد. یعنی به‌جای سرمایه‌گذاری در یک دارایی خاص با تشکیل سبد سرمایه‌گذاری ریسک سرمایه‌گذاری را به حداقل رساند. اصطلاحاً می‌گویند همه تخم مرغها را نباید در یک سبد گذاشت. یک ضرب‌المثل معروف می‌گوید: «همه تخم‌مرغها را در یک سبد نگذارید»، چرا که ریسک شکستن سبد، باعث نابودی همه تخم‌مرغها خواهد شد. لذا، همه پول را نباید در یک دارایی سرمایه‌گذاری کرد.

فلسفه پرتفولیو در آن است که با تشکیل سبد سهام با کاهش ریسک غیر سیستماتیک به یک سود انتظاری مطمئن هر چند کمتر ولی با ریسک پایین دست یافت. هدف از تشکیل سبد سرمایه‌گذاری، تقسیم‌کردن ریسک سرمایه‌گذاری بین چند سهم است؛ بدین ترتیب، سود یک سهم می‌تواند ضرر سهام دیگر را جبران کند.

فرضیات اصلی نظریه پرتفولیو

1. سرمایه‌گذاران ریسک‌گریزند و برای سطح معینی از ریسک، بازده بیشتری را ترجیح می‌دهند و یا با پذیرفتن ریسک کمتر به بازده مشخصی اکتفا می‌کنند.
 2. معمولاً بازده اوراق بهادار دارای پراکندگی (توزیع) عادی است.
- این فرض مهم است، زیرا می‌توان بازده اوراق بهادار را بر اساس میانگین توزیع و ریسک را بر اساس واریانس اوراق بهادار محاسبه کرد.

دلایل تشکیل پرتفولیو

سرمایه‌گذارانی که نظریه پرتفولیو را پذیرفته‌اند و بکار می‌برند، بر این باورند که «حریف بازار نیستند»، بنابراین، انواع گوناگونی از اوراق بهادار را نگهداری می‌کنند، تا بازده‌شان با متوسط بازده بازار برابر شود.

از آنجا که سرمایه گذاران توانایی پیش بینی ندارند، می‌کوشند «مجموعه‌ای متنوع» از اوراق بهادار را نگهداری کنند، تا بتوانند به نرخ بازدهی مطلوب خود، که نزدیک به نرخ بازده بازار است، دست یابند. در واقع، در بازار کارا اطلاعات جدید به سرعت به بازار منتقل و در نتیجه قیمت‌های سهام، با توجه به اطلاعات جدید تعیین می‌شود. با توجه به کارایی بازار و این نکته که قیمت سهام در هر لحظه، با لحظه بعد از آن هیچ رابطه‌ای ندارد و این اصطلاح که تغییر قیمت سهام، کاملاً تصادفی است، پیش‌بینی قیمت‌های آتی هرگز ممکن نیست. اطلاعات اطلاعات به همه مردم می‌رسد و به‌طور کلی، هیچ‌کس نمی‌تواند مرتباً بازده اضافی بدست آورد. لذا تشکیل پرتفویو می‌تواند بسیار مفید واقع گردد.

فرایند مدیریت پرتفولیو:

عموماً به مرحله برای مدیریت پرتفولیو در نظر می‌گیرند که در ادامه به اختصار بیان شده است:

1. یادگیری اصول اساسی مالی: برای تشکیل یک پرتفولیوی موثر باید اصول اساسی مالی را آموخت. دو اصل کلیدی در ادبیات مالی به شرح زیرند:
 - Ø ارزش یک ریال امروز بیشتر از یک ریال فرداست.
 - Ø ارزش یک ریال مطمئن، بیشتر از یک ریال (یا حتی چند ریال) نامطمئن است.
2. ایجاد پرتفولیو: برای ایجاد پرتفولیوی موثر باید با عناصر و مفاهیم نظریه بازار سرمایه و ریسک و بازده پرتفولیو و تنوع بخشی را آموخت.
3. مدیریت و حفاظت پرتفوی: منظور، به روز نمایی و اداره فعال پرتفولیو است. از آنجائی که شرایط تغییر می‌کند باید پرتفولیو را نیز به تناسب آن تغییر داد و آن را اداره کرد. در واقع به دلیل تغییر اوضاع و شرایط نمی‌توان پرتفولیو را به حال خود رها کرد.